

Gazeta Codzienna Narodowa i Obca.

Prenumerata w Warszawie kosztuje na Kwartał Zł: 10. po Województwach z Pocztą na Kwartał Zł: 15

WIADOMOŚCI HANDLOWE.

CENA PRODUKTÓW:

WARSZAWA.	KRAKÓW.	GDĄŃSK.	LWÓW.	BERLİN
Korzec Warszawski.	Korzec Krakowski.	Łaszt 56 Szefli i pół, Szefel 14 garcy	Korzec	Szefel
Złp:				
Pszenica. od 34 do 38.	od 27 do 28	od 1320 do 1360.	9. ZR. 22 kr.	19 i pół
Żyto. od 17 do 18.	14. 15	od 720 do 740.	6. ZR. 25 kr.	14. g: 8.
Jęczmień. od 14 do 16.	11. 12	od 600 do 620.	5. ZR.	12. g: 22.
Owies. od 10 do 11	6. 7	od 400 do 420.	2. ZR. 58 kr.	8.
Groch. od 15 do 19	13. 14	od 800 do 840.	—	20.
Jagły — „ — „	27. 28	— „ — „	—	—
Miód kam 32 fu: Zł: 26 do 42.	—	—	—	—
Wosk — „ „ 75.	—	—	—	—
Lój. od 30 do 31.	—	—	—	—
Potaż „ 16 do 17.	—	—	—	—
Wetna. kam: 84 do 58.	—	od 54 do 72.	—	—

Cena Towarów w Warszawie:

Kawa kamień 24 fun:	Zł: 85.
Cukier dto „ dto	Zł: 54.
Porter beczka „	Zł: 420.
Śledzie Hollend: beczka	Zł: 240.

Cena żelaza.

Żelazo sztabowe Cetnar. 128. f. Zł. 34. do 38
Blacha żelazna Cetnar. 160. f. --- 84. --- 90
pobielana Sk. 225. Tafel. --- 144

Kurs Monet w Warszawie:

	przedają	kupują
MONETY. Dukat holl. nowy / Zł. 19. gr 5.	19. gr 5.	19. gr 4.
Stary ważny.	--- 19. gr. 3.	18. gr. 1.
Frydryksdory.	--- 36. gr. 6.	
Assygn. Ross.	--- 187. ---	185. ---
Ruble srebrne.	--- 103. ---	102. 5/6

Kurs WexłóW w Warszawie.

	przedają	kupują
Amsterdam 2 M.	---	140.
Augsburg 2 M.		
Berlin 2 M.	100.	99. 1/2
Vista	101.	100. 1/2.
Gdańsk		
Vista	101.	
Hamburg 2 M.	---	149.
Lipsk 2 M. WZ:	102.	
Vista		
Londyn 3 M.		
Vista 6. tal. 5. srg.		
Paryż 2 M.	79.	78. 1/2
Wiedeń 2 M.		
Vista		
Wrocław		
Vista		

Kurs monety w Krakowie.

Za 100 R. M. K. 26. Złp.
Za Dukata hol: 19 Zł. gr: 2
Za Dukata Austr: 18 Zł: gr: 20.
Za Frydryksdora Pruskiego Zł: 33
Za Luidora Zł: 36.

Kurs monety we Lwowie:

Za Dukata holen: 11 ZłR: graj: 20.
Za Dukata Austr: 11 ZłR: graj: 12.
Za Szulryn 3i ZłR: graj: 30.
Za Talar Pruski 3 ZłR: graj: 20.
Za Rubel 4 ZłR: graj: 13.
Za 100 R. M. K. 247. W. W.

Kurs monety w Petersburgu:

Za Dukata hol: 10 Rubli 60 kop.
Agio na złocie 2 Rubli 70 kop.
„srebrze 2 Rubli 80 kop.

Kurs monety w Wiedniu:

Za 100 R. M. K. 248 i 5/8 R. W. W.
Papiery bankowe tracily na zmianie 5 od 100.

Kurs Monety w Rydze.

Dukat hollenderski nowy Rubli Assyg: 10. kop: 50.
stary „ „ 10. kop: 10.
Rubel srebrny „ „ 3. kop: 80.

z Rygi 15 Grudnia.

W tych dniach przybyło tu kilka Okrętów ze Szwecji, żądających żyta. Nie miało to jednak wpływu na cenę tego zboża. Pszenicy nie wiele potrzebują, i konopi których cena znacznie spadła.

z Krakowa dnia 6 Grudnia.

Do Wydawców Dziennika

Le vrai libéral.

(Dokończenie.)

„ Kraków leży w samym środku Europy. Ziemia żyzna, wolność zabezpieczona osadnikom i Rolnikom, rzeka spławna, która przez trzy kwartały nieprzerwanie przewozi aż do morza, wszelkie płody rolnictwa i przemysłu, wolność handlu, pomnażające się rękodzielnie, wolny wchód wszelkich towarów, rozkład podatków urządzony na zasadach słuszności,

i jedynie za zgodą reprezentantów Narodu; Senat złożony z 12-stu Członków i z Prezesa który od trzech lat będąc na czele Rządu, nowe ciągle jedna sobie zalety; Akademia od kilkunastu wieków sławna, która tak gorliwie przykłada się do wzrostu nauk i sztuk pięknych; Sądy złożone z Sędziów wolno obranych; policja, która tylko na to jest ustanowiona, aby zapewnić własność prywatną i utrzymać między Obywatelami tę zgodę, co z wszystkich obywateli Rzpłtej Krakowskiej, jedną tworzy familję; — Oto są zasady, zapowiadające te dobroczynne skutki wolności, ugruntowanej na prawach i moralności, na pracy i przemyśle Narodu.

„ Nie będziecie się przeto dziwić Mości Panowie, że ten tak szczęśliwy początek, wzbudził w wszystkich obywatelach uczucie najwyższej wdzięczności, której staramy się codziennie dawać dowody, trzem Wielkim Monarchom i Opiekunom naszym, i że dzień 11 Września, dzień w którym połowa Europy obchodzi wiekopomne imię najświetniejszego z Monarchów, obraliśmy na poświęcenie Konstytucji liberalnej, przez Senat i Reprezentantów całego Narodu.

„ Przez tę Konstytucję staliśmy się wszyscy równymi, wszyscy nawzajem sobie użytecznymi; wolno nam myśleć i mówić, radzić i pisać o dobru Rzeczypospolitej. Od 20tego roku do późnej starości, każdy z obywateli ma prawo przykładać się do szczęścia kraju, i poświęcić mu przemysł swój i światło. Senat wnosi prawa; Sejm je roztrząsa, wolno mu jest odrzucić je lub potwierdzić; ale wszystko to dzieje się w najzupełniejszej zgodzie. — Nie potrzebuje tu Obywatel owoców pracy swojej poświęcać na pozyskanie śpiesznej sprawiedliwości.

„ Wolność druku w najrozszybszym znaczeniu; łatwość nabycia wszelkiego ro-

dzaju dzieł, zdolnych umysł oświecić, z bogacie sztuki i umiejętności; oto są środki, za pomocą których, mieszkańcy Krakowa i jego obwodu, spełnić dziś mogą to, co kiedyś Wilhelm Tell, do swoich współziomków powiedział: „Imię Republikańna, stawia Obywatela w pośród Aniołów i ludzi; niech się więc stanie lepszym, niech większym będzie od ludzi, którzy go otaczają”.

„Zupełna wolność wyznania, zapewniona przez Rząd; opieka dla wszystkich bez wyłączenia tak krajowców jak cudzoziemców; bezpieczeństwo własności prywatnej; utworzone i uposażone towarzystwo dobroczynności, żebractwo zniesione; biedni i nieszczęśliwi opatrzeni w pierwsze potrzeby; kościół protestancki dla Obywateli tego wyznania ustanowiony; Żydzi przypuszczeni do swobód i wolności o tyle, o ile starają się przez język i ubiór stać się im podobni; Szkoły elementarne, po gminach i parafijach, dla dzieci obu płci ustanowione; nadgrody na zachęcenie pięknych sztuk i umiejętności przeznaczone; zniesione mury miasto otaczające; obfitość zboża i innych płodów, nad potrzebę krajową; łatwość nabycia wszelkich potrzeb; oto jest obraz rzetelny Rzeczypospolitej Krakowskiej, obraz naszych dostatków, któremi obdarzyli nas trzej Monarchowie i Opiekuni nasi.

Włościanie Rzeczypospolitej Krakowskiej, równie jak mieszcianie samego miasta Krakowa używają owoców dobrodziejstw jakie na świat zlał pokój w Wiedniu zawarty. Włościanie Krakowscy przemienili się w pewien rodzaj czynszowników. W miarę możności i zasobu za ziemię im powierzoną wypłacając się dziedzicom bądź pieniędzmi, bądź pracą, mają sobie na zawsze zapewnioną jej posiadłość, syn po ojcu odziedzicza pole i dom bez żadnej przeszkody ze strony właściciela

wsi w której zamieszkał; rola którą uprawia, jest niezaprzeczoną jego własnością póty, póki z niej dziedzicowi należytość opłaca. Ztąd poznacie Mości Panowie, ile położenie terazniejszych osadników i wieśniaków równie okręgu Krakowskiego, jak i całego Polskiego Królestwa jest odmienne od wyobrażenia, jakie o nim niektórzy pisarze chcieli dać Europie. Podczas klęsk i nieszczęść mają takie bezpieczeństwo i dobrodziejstwo, jakich nigdzie wieśniak nie używa, tylko w kraju naszym. Właściciele wsi w której mieszkają, spieszą im na pomoc; jest to prawdą, której zawisć zaprzeczyć przed światem nie potrafi, jeżeli zechce wprzód dowieść, nim osądzi.

Sejm, czyli zgromadzenie narodowe, złożone z reprezentantów wszystkich gmin pod prezydencją jednego z trzech Senatorów wybranych z grona Senatu, trwa przez trzy miesiące każdego roku z władzą nieograniczoną roztrząsania i sankcjonowania wszystkich projektów do prawa i odmienniania postanowień, których podawanie należy do Senatu. Reprezentanci mają prawo sądenia urzędników i wybierania nowych. Sejm wkrótce mający się rozpocząć zatrudni się wyborem nowego Prezesa Senatu, którego Władza kończy się po upłynieniu trzech lat. Jeżeli terazniejszy Prezes będzie znowu obrany, jakaż nagroda wyrówna jego nagrodzie, przez przekonanie że potrafił pozyskać serca rodaków.

Przepraszam was Mości Panowie za długość niniejszego listu, ale serce moje było przepelnione uczuciami radości. Polacy teraz podobni są do owego nieszczęśliwego więźnia, który wycierpiawszy liczne męczarnie, przechodzi prosto z więzienia w rokoszne położenie; wszystko mu się podoba, wszystko go zajmuje. — Każdy dzień wystawia mu nowe uciechy. Swobodny i szczęśliwy nieraz myśli sobie:

Mocarze świata! na ile błogosławieństw i dzięków zasłużylibyście, gdybyście idąc za wzorem protektorów naszych, chcieli rządzić jedynie dla szczęścia ludów powierzonych waszej opiece.

Mości Panowie! Powierając piśmu Waszemu ten wierny obraz szczęścia oparłego na swobodzie i prawach ludzkości, pochlebiam sobie, iż może miłe przyjęcie wyznanie szacunku i wysokiego poważania, z jakim mam zaszczyt zostawać.

(podpisano) S.....ki.

Jeden z waszych Prenumeratorów.

Do Wydawców Gazety Codziennej.

z Wilna 5 Stycznia 1819.

Mości Panowie! Jestem wielkim miłośnikiem Sceny narodowej; z tego powodu trzymam wszystkie pisma periodyczne, które o teatrze traktują. Z przyjemnością doczytałem się, iż Teatr narodowy Warszawski nowo został ozdobiony, i że wprowadzeni z Paryża Baletnicy uczą utworzoną w Warszawie szkołę Tancerzy. Ale z drugiej strony dziwno mi, gdy przekonuję się z doniesień, o grać się mających sztukach, iż coraz rzadziej wystawiają w Warszawie Trajedje, których szczególniejszym jestem Amatorem. Zapewne nie może Dyrekcja Teatru Warszawskiego zastąpić dotychczas rol, które poznosiła gra Pani Ledóchowskiej. I którażby Aktorka śmiała zastąpić jej miejsce? Ten wdzięk głosu, ta postawa szlachetna, to wyrażenie w twarzy, to przejęcie się doskonale charakterem roli, i każde poruszenie trafiające do

czucia, wszystkie te zalety razem, zastąpić się nie dają. Z utratą P. Ledóchowskiej, utraciła Warszawa najlepsze płody pierwszych poetów polskich. Żałujemy daremnej pracy Felińskiego. Zachwycającą jego Barbarę, już nie będzie miała Polska przynajmniej w tych czasach dobrze oddaną; chwała jego tylko w pięknych wierszach pozostanie. Cóż powiemy o Ludgardzie i tylu innych tworach! Posiada wprawdzie Wilno Panią Ledóchowską, ale zalety naszych Aktorów ledwo mierność przechodzących, gasną przy jej talencie.

Spodziewam się, iż niebędzie nieprzyjemno współrodakom naszym dowiedzieć się z Gazety Codziennej, z jakim zapalem przyjmują w Wilnie tę jedyną Trajiczkę, jaką Polska zaszczycać się może. Z największą troskliwością dowiadują się u nas o dniu, w którym Pani Ledóchowska ma wystąpić na Scenę. Na ten dzień zjeżdżają się obywatele z okolic Wilna. Teatr jest zawsze pełny, a lubo Dyrektor ustępuje na zysk tej sławnej Aktorki połowę dochodu z każdego widowiska, które grą swoją ozdobi, jednakowo dochód jego w tym dniu zawsze wpływ z innych dni przechodzi. Cieszymy się miłą nadzieją, iż nas Pani Ledóchowska opuścić nie zechce, lubo dla chwały kraju szczerze żałujemy, iż ją utraciła Warszawa, i że młode Aktorki teatru Narodowego, nie będą mogły z jej przykładu korzystać i doskonalić się z jej wzoru.

M.....ko.

Wydawcy odpowiedzialni.

Arabia Kiciński Morawski